

Obsah

1	Úloha a význam bank	9
1.1	Peníze	9
1.2	Bankovní soustava a centrální banka	11
1.2.1	Vydávání oběživa	12
1.2.2	Provádění měnové politiky	14
1.2.3	Banka bank	15
1.2.4	Banka státu	16
1.2.5	Správa měnových rezerv	16
1.2.6	Regulace a dohled	16
1.2.7	Další činnosti	16
1.3	Obchodní banky	17
1.4	Regulace obchodních bank	17
1.4.1	Právní rámec bankovní regulace	18
1.4.2	Bankovní licence	19
1.4.3	Obezřetnostní pravidla	20
1.4.4	Další povinnosti banky	21
1.4.5	Bankovní tajemství	21
1.4.6	Dohled na dálku a na místě	22
1.4.7	Praní špinavých peněz	23
2	Hospodaření obchodní banky	25
2.1	Rozvaha obchodní banky	25
2.1.1	Aktiva banky	26
2.1.2	Pasiva banky	28
2.2	Rozvaha (bilance) centrální banky	31
2.3	Podrozvaha banky	33
2.4	Výkaz zisku a ztráty banky	34
2.5	Finanční ukazatele	36
2.6	Rizika	37

3	Tuzemský platební styk	39
3.1	Bankovní účet	40
3.1.1	Běžný účet	41
3.1.1.1	Smlouva o běžném účtu a zřízení běžného účtu	41
3.1.1.2	Vedení běžného účtu	43
3.1.1.3	Zánik smlouvy, zrušení běžného účtu	46
3.1.2	Vkladový účet	47
3.2	Provádění tuzemského platebního styku	48
3.2.1	Bezhotovostní platební styk	49
3.2.1.1	Základní formy provádění bezhotovostního platebního styku	49
3.2.1.2	Nástroje disponování s peněžními prostředky na běžném účtu	51
3.2.1.3	Zúčtování příkazů	55
3.2.2	Hotovostní platební styk	57
3.3	Šeky	59
3.3.1	Náležitosti šeku	60
3.3.2	Druhy šeků	61
3.3.3	Vystavování šeků	62
3.3.4	Používání šeků	65
3.3.5	Předložení a placení šeku	67
3.4	Bankovní platební karty	69
3.4.1	Vlastnosti a náležitosti platební karty	70
3.4.2	Druhy bankovních platebních karet	72
3.4.3	Vydávání platebních karet	76
3.4.4	Používání platebních karet	76
3.4.5	Zpracování transakcí platebních karet	79
3.5	Elektronické bankovníctví a elektronické platební prostředky	81
3.5.1	Homebanking	82
3.5.2	Telefonní bankovníctví	83
3.5.3	Internetové bankovníctví	84
3.5.4	Elektronické peníze	84
3.6	Platební systémy a standardy mezibankovního platebního styku	87
3.6.1	Účastníci systému CERTIS	88
3.6.2	Principy systému CERTIS a jeho fungování	89
3.6.3	Mezinárodní standard čísla účtu IBAN	91
3.7	Finanční arbitr	92

4	Vkladové služby	94
4.1	Úročení vkladů	94
4.2	Pojištění vkladů	95
4.3	Vkladní knížky a termínové vklady	96
4.4	Stavební spoření	97
4.5	Prodej dluhopisů	97
5	Úvěrové operace	99
5.1	Úvěrové produkty	99
5.2	Úvěrový proces	101
5.3	Návratnost a výnosnost úvěrů	102
5.4	Čerpání a splácení úvěrů	103
5.5	Členění úvěrů	106
5.6	Základní druhy úvěrů	108
5.6.1	Kontokorentní úvěr	108
5.6.2	Investiční úvěr	108
5.6.3	Provozní úvěr	109
5.6.4	Exportní úvěr	109
5.6.5	Hypoteční úvěr	110
5.6.6	Úvěr ze stavebního spoření	111
5.6.7	Spotřebitelský úvěr	111
5.7	Zajištění úvěrů	112
5.8	Centrální registr úvěrů	113
6	Ostatní bankovní služby	115
6.1	Faktoring	115
6.1.1	Druhy faktoringu	116
6.1.2	Cena za faktoring	116
6.2	Forfaiting	117
6.2.1	Druhy forfaitingu	117
6.2.2	Průběh a cena forfaitingu	118
6.3	Leasing	119
6.4	Operace se směnkami	122
6.4.1	Cizí směnka	123
6.4.2	Vlastní směnka	124
6.4.3	Náležitosti směnky	124
6.4.4	Převod směnky	125
6.4.5	Eskont směnky	125
6.4.6	Aval směnky	127

7	Devizové operace	129
7.1	Měnový kurz české koruny	129
7.2	Směnárenské operace	130
7.3	Spotové a termínové devizové operace	133
7.3.1	Spotové operace	134
7.3.2	Termínové operace	134
7.4	Devizové rezervy	137
7.5	Jednotná měna Evropské unie	137
8	Zahraniční platební styk	141
8.1	Charakteristika a členění zahraničního platebního styku	141
8.2	Dokumenty používané při dokumentárních platbách	143
8.3	Bezhotovostní platební styk	144
8.3.1	Hladné platby	146
8.3.2	Dokumentární inkaso	148
8.3.2.1	Charakteristika dokumentárního inkasa	148
8.3.2.2	Druhy dokumentárních inkas	149
8.3.2.3	Zpracování dokumentárního inkasa	150
8.3.3	Dokumentární akreditiv	151
8.3.3.1	Charakteristika dokumentárního akreditivu	151
8.3.3.2	Druhy dokumentárních akreditivů	153
8.3.3.3	Zpracování dokumentárního akreditivu	155
8.3.4	Bankovní záruky	156
8.3.4.1	Charakteristika bankovních záruk	156
8.3.4.2	Druhy bankovních záruk	157
8.3.4.3	Zpracování bankovních záruk	158
9	Operace na finančních trzích	160
9.1	Finanční trhy	160
9.1.1	Peněžní trhy	161
9.1.2	Kapitálové trhy	162
9.2	Primární a sekundární trhy	162
9.3	Burzovní a mimoburzovní obchody	164
9.4	Derivátový trh	167
9.5	Obchodníci s cennými papíry	169
9.6	Investiční společnosti, investiční a podílové fondy	169
9.7	Penzijní fondy	171

10	Mezinárodní měnové a finanční instituce	175
10.1	Mezinárodní měnový fond (MMF)	175
10.2	Skupina Světové banky	177
10.2.1	Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj	178
10.2.2	Mezinárodní asociace pro rozvoj	179
10.2.3	Mezinárodní finanční korporace	179
10.2.4	Multilaterální agentura pro investiční záruky	180
10.2.5	Mezinárodní centrum pro řešení investičních sporů	180
10.3	Banka pro mezinárodní platby	180
10.4	Evropská banka pro obnovu a rozvoj	181
10.5	Evropská centrální banka	181
11	Přílohy	183
	Příloha 1 Přehled právních předpisů upravujících oblast podnikání bank	183
	Příloha 2 Měnový přehled – – stav ke konci měsíce v mld. Kč	186
	Příloha 3 – Číselník identifikačních kódů bank	188
	Příloha 4 (výňatek) – Terms and Conditions	190
	Příloha 5 Vývozní dokumentární / směnečné inkaso	193
	Příloha 6a – Příkaz k otevření neodvolatelného dokumentárního akreditivu	194
	Příloha 6b – Smlouva o otevření neodvolatelného dokumentárního akreditivu	196
	Jmenný rejstřík	198